

67

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωστ. Προσ. III, 67/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2-15/1/1970

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΔΗΜΟΤ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
Α'. ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΦ. ΛΑΡΙΣΗΣ

Έν Λαρίση τῆ 12 - 3 - 1970

ΤΑΧ. Δ/ΝΕΙΣ: ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ 8

ΑΡΜΟΔΙΟΣ: κ.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: (041) 60-66

Άριθ. Πρωτ. 3378 Π.ε.β.

ΠΡΟΣ: Τό Κέντρον Έρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Διο-
γραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
Ἀναγνωστοποδίου 14

Ἀ θ ῆ ν α ς Τ.Τ. 136

ΑΝΑ ΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΘΕΜΑ: " Ἀντίτυπα Ἐρωτηματολό- Ἰ γίου " Ἐθνικῆς Παιδείας
ΣΧΕΤ: 55584/28-5-69 Ἰ γίου " Ἐθνικῆς Παιδείας Δ/σιν Δημ. Ἐκπ/σεως
Τμήμα Διοικητικῶν

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἀκαδημία Ἀθηνῶν
Ἐπεὶ τὴν τριμηνίαν ὑποστέλλομεν συντημένως εἰκοσι δύο
(22) ἀντίτυπα Ἐρωτηματολογίου, δεδόντως συμπληρωμένα ὑπὸ δ/ων
τῆς ὑπαίθρου τῆς ἡμετέρας Περιφέρειας καὶ νὰ παρακαλέσωμεν διὰ
τὰ καθ' ἑμᾶς . -

Ἐπιθεωρητῆς Ἀ' Λαρίσης
ΓΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις) Ανατολή.....
παλαιότερον όνομα: Σελίτσιανη (.), Έπαρχιας Λυκίας.....
όμοιο Λαρίσιον?

Όνοματεπώνυμον του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος Αριστειδης
Ξωφρον. Νούτσιαν. έπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Γαχυδρομική διεύθυνσις Ανατολή - Λαρίσιον.....
Όσα έτη διαμένει εις τον εξεταζόμενον τόπον Έπτα (7).....

Από ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αι παρατιθέμεναι πληροφοριαί :

α) όνομα και έπώνυμον Γεωργιος Καφαλάτις του
Παυταζή.....
ήλικία 73... γραμματικά γνώσεις Απόφοιτος Σχολαρχείων

..... τόπος καταγωγής Ανατολή.....
β) Νικολάου Ανδρέα του Ευστάθιου Ύδρικής 57
Ακράτη Γνώσις Δημοτικού Σχολείου Τοπικατομήνη
Ανατολή.

Α. α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαί άγροτικά περριοχάι προωρίζοντο διά σποράν και ποιαί διά βοσκήν ποιμνίων ; Εις Όλην τήν Κοινότητα έκτασιν ύπάρχου και άγροί (χωράρια) και βοσκότοποι. Μόνον ύδεις "Λειβάδια", εύρισκόμενα περί τας κορυφάς του Κισσόβου έκρημοίται εις ώς θέρμοι.
Υπήρχον αυτά χωριστά ή ένηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστήματα ; Χωριστά.
- 2) Εις ποίους άνήκον ώς Ιδιοκτησίαι ; α) εις φυσικά πρόσωπα, δηλ. εις τούς χωρικούς· β) εις γαιοκτήμονας ("Έλληνας ή ξένους, ώς π.χ. Τούρκους)· γ) εις Κοινότητας· δ) εις μονάς κλπ. α) Εις τούς χωρικούς.
- β) Εις τήν μονήν Προδρόμου ή μονήν Παλαγιάς. Τα των μονών περιήλθον εις Κοινότητα κατά τό έτος 1903.
- 3) Ό πατήρ διατηρεί τήν περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τον γάμον των τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αυτών μετά τον θάνατον του ; Ναι. Σήμερον όμωγ διανεμεται άγα του έρχομού εις γάμον έκείνου τέκνου, άνεμομένης του θανάτου του πατρός.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχοῦνται συγχρόνως. ε.κ.κ.*

ἀμφοτέρας.

2) Οί τεχνῖται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ.*

Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμεραμισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Οἱ πτωχοὶ ἐπέχαιναν εἰς τὰ χωριά.*

Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ.*

Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ. Ὑπῆρσαν ἐν Ἀνατολῇ.

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; ....

Ελιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον. —

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 60. ἔτος 1910.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον πρὸς τὸ 1900. Γεωργικὰ δὲν χρησιμοποιοῦνται οὔτε σήμερον. —

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐχρησιμοποιεῖται καὶ χρησιμοποιεῖται τὸ μονόφτερο.

Ἡ τρομὴ αὐτοῦ ἐγίνετο παραπλὴν ἐν λαφύρῳ ἐμπορίου.

Ὄνομαζεται Γερμανοῦ. εἶναι ὁμοίον με τὸ ἀλετριπ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦσας ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. εἰς σελίδα 4. ἀλετριπ

1. χεῖρο λαβὰ	4. ὀστῶσις	7. τοῖβέτα	10. ὑψόμετρο
2.	5. ὑνί	8. ράβδα	11. γάντρος
3.	6. καμάρα	9. ~~...~~	

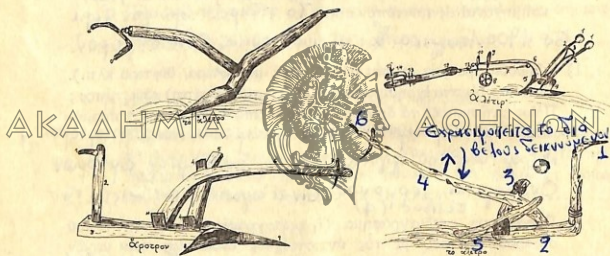
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) οὐδέποτε χρησιμοποιεῖται.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ομοίωσ.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... **Ὀμοίω.γ...**
 5) Μηχανή ἄλωνισμού **Ἀπό τοῦ ἔτους 1954**.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποίος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. **Οἱ ἰδιοὶ οἱ γεωργοὶ κατασκευάζον. ὁ κωδικὸς εἶναι ἰδικόν σου. Σήμερον δὲν χρησιμεύεται ξύλινον ἄροτρον. Ἐπῆρσε χρησιμοποίησιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1930**.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἅπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Κωντούρι	6. Συγκριὰ	11. ....
2. στρώσις	7.	12. ....
3. Τέντες	8.	13. ....
4. σταθάρη	9.	14. ....
5. Πατσούνα	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(*Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ἦτο μιᾶς μορφῆς ὡς τὸ ἰχνογραφικόν.....

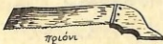
ύνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; **τετραγωνική**.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; **ἐκ σιδήρου**

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευήν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδα, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....
σκεπάρνι, Πριόνι, άρίδα, άρνάρι, ξυλοφαί:.....

πριόνι

άρίδα

ρινι ἢ ξυλοφαί (άρνάρι)

- 8) α) Διά τόν άροτρον (ζευγάρισμα, όργωμα) ποία ζώα έχρησιμοποιοϋντο (ή χρησιμοποιοϋνται) : βόσες ή άλλο ζώον, δηλ. ίππος, ήμιονος, όνος. **Μέχρι τοϋ 1920 έχρησιμοποιοϋντο βόσες. Έκτοτε χρησιμοποιοϋνται ήτοι και ήμιονοι.**
 β) Έχρησιμοποιοϋντο (ή χρησιμοποιοϋνται) διά τó όργωμα δύο ζώα ή έν ; ... **όνα** .....

9) Διά τó ζευγάρισμα μέ δύο ζώα ήτο (ή είναι) άναγκαίος ó ζυγός ; **Είς τά βοδία ήτο άναγκαίος ó ζυγός. Σήμερον όχι.**

-1-

Σχεδιάσατε τήν μορφήν τοϋ παλαιότερου και τοϋ σημερινού ζυγοϋ (ή φωτογραφήσατε αυτόν) και όνομάσατε τά διάφορα μέρη και έξαρτήματα αϋτοϋ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). **Έχρησιμοποιοϋται όχι. άριθ. 2/1. η. η. ο. ι.**

Η όνομασία τών μερών αϋτοϋ είναι ώς τό δείγμα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ίδιαιτέρως τήν μορφήν τών ζευλών τοϋ ζυγοϋ είς τόν τόπον σας. ... **ός. τό. δείγμα.** .....

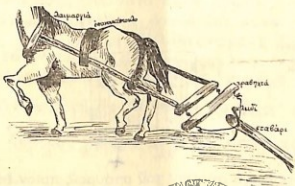
11) Πώς λέγεται είς τόν τόπον σας ό κρίκος έκ σιδήρου, ξύλου ή σχοιního, ό όποίος τοποθετείται είς τόν ζυγόν (πολλαχοϋ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δέ είς αϋτόν τό άροτρον διά τó όργωμα ; (Σχεδιάσατε αϋτόν). **Κολαυρα. Προσδένετο σε είς αϋτό. ΣΟ. άροτρον. ήτο άπό δέρμα κοίρου ή άγελαδος. έπείθετο επ' αϋτό. άπό τούς ίδίους τούς χειργούς.** .....

12) Άπό πότε γίνεται τó όργωμα δι' ένός ζώου ; **Ουδέποτε.** .....

Πώς γίνεται ή ζευξίς του (τό ζέψιμον) είς τó άροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. 1/ λαιμαριά 2/ Σαμαράκι 3/ ἀλυσούδια (ἀλυσίδες) κεφαλαριά 4/ λουριά-Γκιρσκινία. 5/ φάλογγε?

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναίκα. 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. ἄνδρας, οἱ ἰδιοκτήται τοῦ ἀγροῦ. —

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) 1/ τοποθέτησις βυγῶν εἰς τὸν κράχλον τῶν βοδιῶν 2/ ἐδενοσι οἱ βύγες μετὰ τὸ γελοσχοινίον 3/ Δείξιμο κεφαλιῶν μετὰ τὴν συγκερίαν - τῶν ἰπῶν καὶ ὑγιόνων ὡς τὸ σημείωμα.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. 1/ τοποθέτησις λαιμαριῶν 2/ τοποθέτησις τοῦ σαμαρακιῦ 3/ Δείξιμο τῶν ἀλυσίδων ἀπὸ λαιμαριά - Σαμαράκι - φάλογγε. 4/ εἰσις φάλογγων μετὰ γερμανό 5/ Συγκερίαι.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). εἰς τὰ πόδια μετὰ σχοινί, δεμένο, κατὰ τὰ ἄκρα εἰς τὰ κέρατα. εἰς τὰς ἰπῶν καὶ ὑγιόνων μετὰ σχοινί ἢ λουριά, δεμένα ἀπὸ τὸ καλινὸ ἢ καπίστρι.

Ζεύξιμο ἵππων κ' ἡγιόνων: 1) Ἰσοθέσεις τῶν γῶν πρὸς τὸ εὐδάδετρον
2) Ἐνωσις φασάγγων γέ γάντρο καυάρα. 3) Ἐνωσις ἀλυσίδων γέ
λαιγοριές 4) Ἐνωσις λαιγοριῶν τῶν δύο γῶν γέ γυγόν 5) Ἐνωσις σταβάρων
γέ γυγόν γέσα σέ σιδαρένιο τόσο σταθερό.

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ~~Εἶναι~~ **Μὲ εἰλειψοειδῆ**

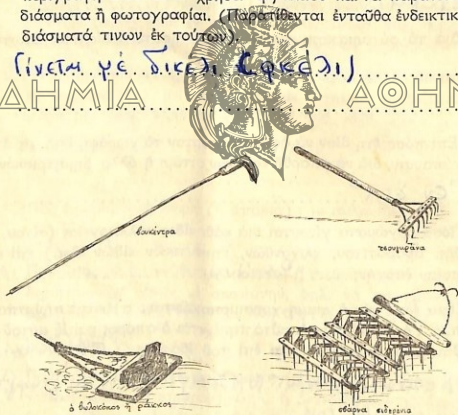
σιδηρᾶν ράβδον ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου (κεντιᾶς) ἢ τοῦ μαστιχίου (καμουτσίκι). Αὕτη ὄνομα: Γεγμ. Γ.δ.ικ.ε.) ἢ Σύστρα.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... **Ν.α.ι.**.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

(Γεγμ. γ.ε. δ.ικ.ε. λ.φ.κ.ε.λ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

τσάπα, δίκέλι, σκεπαρνιά

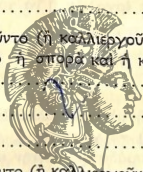

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Ὀδοεῖς

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Μὲ τριφύλλι τὰ βοιωτικά

Μὲ βῆκον Συριακά

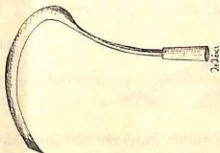
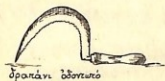
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἐσπέρνοντο εἰς αὐλάκια ἢ με τσιτά σε φωτιέρ καὶ ἐπὶ ἀποστάσεως 0,40 x 0,40 μ.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ... **Με δρεπάνι...**
(δρεπάνι). καὶ **λελεκι (λελεκα)** ὡς **σήμερον**.
τὰ δείγματα τοῦ ταφρόντορ. Κατὰ τὸν ἴδιον
τρόπον περιγράφει καὶ σήμερον.....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

... **ὄσον ἐπεὶ**.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) **Με κόσση**.....

(Κοσσιά)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ῥομαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). **Τὸ δρεπανιοῦ ὀδοντωτῆς. Γ. 5. Κοσσίας. ο. γ. α. λ.**.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; **Με ξυλοῦ καὶ τὰ δείγματα. Λεπίδα**.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λούνται άγκαλιές. . . . . **Αεγούβια** . . . . .

γ. Οί θεριστάι.

1) Ποιοί θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; 'Υπήρχον (ή υπάρχου) θεριστάι, οί όποιοί ήρχοντο ώς επαγγελματίαι δι' αυτόν τόν σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ; **Ανδρ. ε. σ.** . . . . .

Οί ίδιοι οι κάποικαι τω κωριου. . . . . .

2) Πώς ήμείβοντο αυτοί με ήμερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ' άποκοπήν (ξεκοπής). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις είδος ; Τό ήμερομίσθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικην εις τόν τόπον σας όνοματολογίαν). . . . .

3) Οί άνδρες ή αί γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας προς προφύ-
λαξιν, Ιδίαι τής άριστερας, κατά τόν θερισμόν ; 'Επίσης κατά την έναρξιν τής εργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
λουτό τι εις την μέσην του σώματος δια να μη αισθάνωνται κόπωσην (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ; **Οί ανδρ. ε. σ.** . . . . .

Έφεραν εις την άριστερα χείρα τράς τραπεζας.

Σιν την τριταγριαν κατασκευασμένη εκ . . . . .

ξύλου : ορισμένοι φορώνσαν εις την μέσην . . . . .

φορτίαν τώνων δια να μην κουράζονται . . . . .

4) Ἐίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Ναι :

Ἡρχίφην πάντοτε ἢ γέραν. Δευτέρα. Ἢ Ἰούλιος καὶ
..... σ. ἡ. μ. ε. ρ. οὔ .....

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ναι. ~~Ἢ~~ Διοφορα.

~~Στὴ μέσῃ τοῦ χωραφίου ἔλεγετο ἑλέσα. Πρῶτος Ἡρχίφην
ὄν θερισμὸν ἠφρωτέρω. Ἡκαλούμεν οἱ ἄνθρωποι.~~.....

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Στὴ μέσῃ τοῦ χωραφίου. Ἐλέγετο.....

Ἐλέσα. Μετὰ σταυροειδῶς ἐπλέγετο χτένι
τὰ ἑποῖα παρῴδεται εἰς τὴν ἀνδύραν τοῦ
χωραφίου.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχίων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχίων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν .....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐδενε ὁ γταχλατζής... γ.ε... δεματικὸ κατα-
 δευασμένα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ σπάρτα. Διὰ
 τὴν συγκεντρώσιν τῶν δραμιῶν (χερσιῶν) ἐχρησι-
 γοποιεῖτο ὁ Μ. ριτσινίκας. Οὗτος ἦτο
 ἐκ Σύλου ἐκφυρῶν καρτοῦ διαμέτρου 2-3
 τόντων ἰσ γύκας... 30 τόντων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ; .....

Μετὰ ἀπὸ δύο-τρεις ἡμέρας συνεκεντρώνοντο
 εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀγροῦ καὶ ἠλωνίζοντο. Ἐκεῖ συνε-
 κεντρώνοντο τὰ δεμάτια εἰς περιφερείας. Ἐποποθε-
 τοῦντο τὰ ἐν ἐπιτόνῳ ἄλλου καὶ ἐξίνατο εἰς γαρινίεσ.
 (Θυμνίεσ)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Από τὸ 1880-1890
περίπου... Γίνεται τὸν Μάρτιον-Ἀπρίλιον μῆνα.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Παλαιότερον ἐγίνετο μ.ε. φρέδι (δικέλι).
Σήμερον γίνεται μ.ε. ἄροτρον καὶ φρέδι.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ θηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐαν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετεφέροντο εἰς τὸ ἄλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπου λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ἢ ἔξω; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ἄλωνα.....

Εἰς σωρόν (θεμωνιά) μετὰ σιάνια πρὸς τὸ ἔξω...
διὰ νὰ μὴν φρέχονται, τὰ κατω δεμάτια εἶχον
τὰ σιάνια πρὸς τὸ ἔξω

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο πολαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; .....

Ἰπῆρχον ἀνέκαθεν ἄλωνα.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .... ἔξω τοῦ χωρίου εἰς διάφορα.....

Θέσεις... ὅπου φυσούσε ἄερα.....

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἤρχεται καὶ*
ἰδιόκτητα καὶ κοινοτικά. τὸ κοινοτικὸν ἐπιμοιροῦται
με σειρὰν καὶ γέχρι του νά τελειωθῆ ὁ καθένας......

6) Ἄπο πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἤρχεται τὴν 15^{ην}*
Ἰουλίου καὶ λήγει τὸ τέλος Αὐγούστου......

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *χωματάλωνο καὶ*
πετράλωνο......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

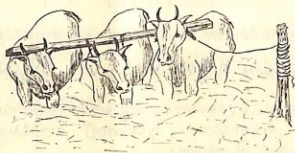
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ σπηθῆος διὰ μίγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) *καθαρισμοὶ τῶν χορταριῶν.*.....

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ προετοιμασία ὄχι.*
Ἡ ἐναρξίς ἔτα ἀνεξάρτητα τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος.
ἤρχεται περὶ τὴν 9^{ην} τρωϊνῶν ἡμέραν......

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴουδῆποτε ἄλλον.

Δεν. ἐκρησιμο.ται.ν.δ.γ... ὁ. τράφο.ρ. οὔτο.ρ?.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ἕξλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στήγερὸς,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἀλώνισμα. πρὸς. ἀχυροποίησιν. τῶν. σταχύων. ὡς.....

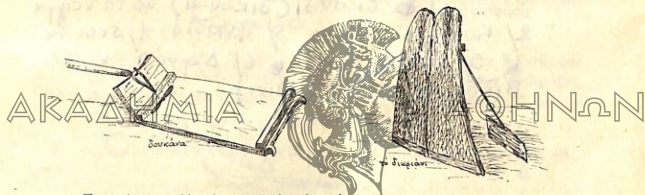
ἕνα. χωρὶς. ἕξλινον. στῦλον. ὁ. τράφο.ρ. οὔτο.ρ?.....

ἐκαλεῖτο. τοιαυτ. ἄ.ρ?.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικές φωτογραφίας ή ιχνογραφήματα).....
 Ο. Τσιατράς. Ητο. ή. Αρχή. του. Ήλωνισμού. Γ...

γ) Που αντί του άλωνισμού διά τών ποδών χρησιμοποιείται και μηχανικόν άλωνιστικόν μέσον π. χ. χονδρή επιμήκης σανίς εις έν τεμάχιον ή δύο, προσαρμοζόμενα. Αυτή ώπλισμένη εις την κάτω επιφάνειαν διά κοπτερών μεταλλίνων ελασμάτων ή άποσχίδων σκληροϋ λίθου έξαρτάται εκ του ζυγοϋ έξευγμένων ζώων, σύρεται δ' ούτω κυκλικώς έντός του άλωνίου επί τών έστρωμένων σταχύων διά τόν άλωνισμόν των.

Σημειώσατε, εάν άπαντᾶ εις τόν τόπον σας τὸ άλωνιστικόν τοϋτο μηχανήμα ή άλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοϋ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περί τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καί τὰς συνήεις διαστάσεις. Ἄπο ποϋ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καί σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καί διά ποία δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ή άλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με άλωνιστικόν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καί τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβέθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διά τών ποδῶν ζώων ζευγνυρμένων καί περιφερομένων επί τών σταχύων τούτων; **Μετα τὸν τσιατράν**

ἐχρησιμοποίητο ἡ ἀδουκάννη (δουκάννα). Ἄπερ εἶπε ἀπὸ τῶν δύο σανίδων μήκους 1, 2 ὄψεως καὶ πλάτους 0, 40 μ. ἑκάστη. Τὸ σχῆμα αὐτῶν ἢ οὐ τὸ δικριάνι. Κατασκευάζοντο εἰς τὸ χωρίον ἢ τὰς ἐπρομηθεύοντο ἐκ Λαρίσης. Ἡλωνίζοντο ὅλα τὰ δημητριακά με τὴν ἀδουκάννην.....

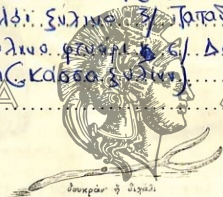
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην ; .....

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν 9^{ην} π.μ. καὶ διακόπτεται
 πρὸς τὴν 4^{ην} π.μ. ....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ἔδοντωντὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): 1/ ~~σκουλι~~ (δικούλι) ὡς τὸ εἶγμα.

2/ καρταλόι ξυλινα 3/ ταπαδιά 4/ σκουίλα
 5/ ξυλινα φενάρι 6/ Δεργάνι 7/ Βιδούρα 8/ Κάσσα ξυλιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

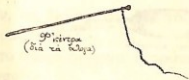
δουκράν ἢ διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ..... **Ναι** .....

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Οχι .....

15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... **Μία(ι).**

16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Στρώμα.

17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλία : βαλμάδες, δηλ. τροσιάνηδες καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα.

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ναὶ... τὸ στούπισμα με κόπανον.

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Κόπανος. Ἦτο κατασκευασμένος ἐκ ξύλου ἀξυαγ. φ. ἢ κοῦς ἐνός(1) περίπου μέτρου καὶ πάχους εἰς τὰ χονδρότερα μερὰ. Ὅσα περίπου πόντων

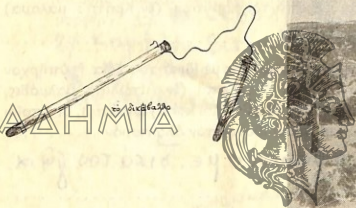
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).. Ἐγένετο εἰς τὴν αὐλήν γὰρ διὰ τὰ σίτων, σιμυρον, δεν. γίνεται.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν σπορῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ, μεγάλων παραγωγῶν; .. Μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν εἰς τὴν οικογένειαν

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) **Εἰς τὸ φεῖνόντο εἰς τὴν αὐτὴν ἐστὶ ξυλῶμα. Ἐκαρπύνηται τὸσαι σπέρσαι, ὅσαι δὲ εἶδον βο-λοομιθὰ εἰς τὰρ καὶ μ.ε. σκοπὸν εἶν. χωρισμὸν τοῦ καρποῦ.**

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ο.χ.1.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συστάρισμα κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) **60. 1954. Ἄρχεν εἰς τὴν ἐπιχειρησίαν κατασκευῆς ἐκ λούρι. Ἦτο τὰς συνιστῶν ἀλωνιστικὸν συκρότηγ α(παρῶν β). Λίχνισμα**

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. **Ἀλὼν.λ., λειῶμα, εἰς τὴν τὰ τὰ εἶδ, τὸ καρπὸν καὶ τὴν σκοπία.**

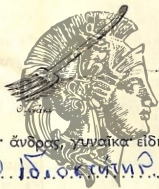

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... **Ο σχιματιζόμενα?**
σωροί? ἔχει σκῆμα ἔτιμηκε? **Καρφώνεται εἰς πασσαλο?**
εἰς ἀπὸ τὸ λαμπιδωρόν/ 20-30 τόντους μακρυνά. Τοῦτο
ἐγίνετο ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ χωρισμοῦ καρποῦ καὶ ἀκύρω-

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
 φτύρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο... **το ἀν. ἐ. ψ. ἰ. ε. γ. α. ἔθιμα**
γ. ἔθιμα (λίχνισμα) ἐγίνετο μετὰ τὸν καρπὸν (θρινάκι)
...ὡς τὸ σκῆμα τοῦ παρόντος?

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναικᾶ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἄνδρας... Ο ἰδοκαστῆρ
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τυλοὺς ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
λέγονται κότσαλα... ἀποχωρίζεται μετὰ τὸ δερμόνι
τοῦτο ἔπα ὡς τὸ ἀνομαζόμενον ἐπὶ τοῦ παρόντος?
κότσορ ἢ ἀρνωλόχορ
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

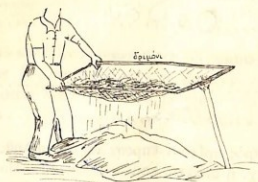
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο ..... ΔΕΙ. ΕΧΙΝΑΤΟ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ. ΑΔΥΝΙΣΜΑ.

6) Ἐπειδὴ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....
 ΔΕΙ. ΠΑΡΕΜΕΙΩΝ. ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΧΥΡΟΝ. ΚΟΣΚΙΝΑ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσημα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

Ναί. Σωρεύεται μετὰ τὴν θινύραν (κίτταν) καὶ ἔργαλεῖται μετὰ τὸν ἄσπαστον. Ἐπιπύεται ἐξ ὀφθαλμοῦ τοῦ σταυροῦ ἐμπηγνύεται τὸ φτυάρι εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ καὶ ὁ γεωργὸς εἰς τὸ τέλος προσκύνει καὶ ἔλεξε τινὲ φράσιν. Ὁ θεὸς νὰ τὸ ἀγαθίσαι

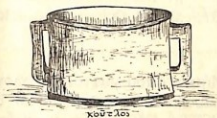
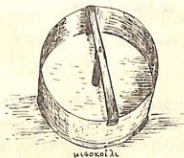
- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

οὐδὲν.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικᾶς εἰκόνας).....

οὐδεμία.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερα μετρετῶν δημητριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

οὐδὲν.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) .... εἰς τῶν... ἀγρῶν... οἰκίας.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; Είς τὸν ἀχυρῶνα (ἀχρῶνιν)
ἐντὸς τοῦ χωρίου.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρουσ στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Εἰς τὸ ἀλώνι πρὶν ἀπὸ τὸ ἀλώνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῦν τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ ἔθιμον αὐτὸ ἐγίνετο κατὰ τὰς Ἀποκρίεσ.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Ὁράδου

ἐντὸς τυροφάγου καὶ μετὰ τὸ σούρωμα (τὸν γ.μ.)

εἰς ἀνοικτὸν μέρος τοῦ χωρίου.

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).. **Φ.ω.τ.ι.ά.**

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

Π.αι.δ.ι.ά.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; *Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖου μέρος; .. **τὰ συνελλεγού**

Π.αι.δ.ι.ά.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

**τὰ Παιδιά ἔναυ, περίπου γύρω πρὸ τῶν Ἀπόκρεω, ἡρ. κ.η.οὺ
τῶν συγκεντρωσιν τῶν κέντρων (πυράμματα)**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα ... **Διάφορα εὐχέλματα
ἄσματα, φ. καὶ χοροί.**

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Διάφορα πηδήματα καὶ χοροί.

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

..... Ο.Χ.Ι. ....
.....
.....

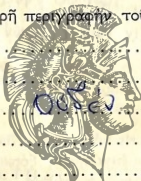
4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

..... Ο.Χ.Ι. ....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Ἀριστείδης Θ. Νούτσικας, Διδάσκαλος Ψευδογῆ
αὐτῆς ἐγένετο αὐτὸ 2^α 2^α Ἰανουαρίου 1970 μέχρι
15^α 2^α τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦ ἰδίου ἔτους)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ